Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2021-05-12

RS 2021-0395

Regionstyrelsen

Ny bolagsstuktur för utbyggnaden av tunnelbanan

Föredragande regionråd: Irene Svenonius & Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Region Stockholm ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan. Nuvarande bolagsstruktur innebär enligt trafiknämnden vissa risker och otydligheter för nämndens verksamheter. Trafiknämnden beslutade därför den 20 april 2021 hemställa till regionfullmäktige att förvaltning för utbyggd tunnelbanas byggverksamhet framöver ska bedrivas inom ett nybildat dotterbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och 2017 års Sverigeförhandling.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. AB Storstockholms Lokaltrafik bildande av dotterbolag för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2017 års Sverigeförhandling godkänns.

2. Bolagsordning för dotterbolaget med firma SL Nya Tunnelbanan AB samt med de smärre justeringar som registreringsmyndigheten kan komma att påkalla fastställs i enlighet med bilaga 4.

3. Generella ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB i enlighet med vad som anges i budget 2021 för Region Stockholm (RS 2020-0469) fastställs.

4. Specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB fastställs i enlighet med bilaga 5.

5. Justerade specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafikfastställs i enlighet med bilaga 6.

6. AB Storstockholms Lokaltrafik uppdras att utse ombud för bolagsstämma i SL Nya Tunnelbanan AB.

7. Bolagsstämmoombud för AB Storstockholms Lokaltrafik uppdrasatt på SL Nya Tunnelbanan AB:s bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning samt generella och specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

8. Region Stockholms bolagsstämmoombud ges i uppdrag att på AB Storstockholms Lokaltrafiks bolagsstämma rösta för antagande av justerade specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

9. Ordförande och ledamöter i styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB under bildande väljs i enlighet med angivet förslag för tiden från bolagets bildande fram till ordinarie bolagsstämma 2022.

10. Trafiknämnden ges i uppdrag att företräda Region Stockholm i frågor om bildande av SL Nya Tunnelbanan AB, med undantag för sådana frågor som ankommer på regionfullmäktige enligt lag.

11. Trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och SL Nya Tunnelbanan AB uppdras att träffa erforderliga samarbetsavtal samt vidta övriga åtgärder med anledning av bildande av SL Nya Tunnelbanan AB.

12. Ändring fastställs i 2 § punkt 7 i reglemente för trafiknämnden i enlighet med bilaga 7 från och med den dag SL Nya Tunnelbanan AB bildats.

Regionrådsberedningens motivering
Regionrådsberedningen instämmer i regiondirektörens tjänsteutlåtande, i övrigt anförs följande.

Region Stockholm ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingen Ramavtal 6 – Storstad Stockholm genom trafiknämnden och dess förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Inom ramen för tunnelbaneutbyggnaden har Region Stockholm ingått ett flertal överenskommelser med staten och de kommuner som samarbetar om och finansierar utbyggnaden. För Region Stockholm del innehåller dessa överenskommelser olika åtaganden i samband med byggnationer som sannolikt innebär att AB SL, i sin nuvarande struktur, kommer att tillhandahålla byggtjänster, exempelvis ledningsomläggningar, mot ersättning.

Tillhandahållandet av byggtjänster aktualiserar regelverket om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn. Genom att den byggverksamhet som via förvaltning för utbyggd tunnelbana kommer att bedrivas inom AB SL organiseras i ett separat dotterbolag, som föreslås bildas till detta ändamål, skapas goda förutsättningar för efterlevnad av regelverket.

Nuvarande bolagsstruktur innebär även vissa risker och otydligheter för trafik-nämndens verksamheter, som kan omhändertas genom att förvaltning för utbyggd tunnelbanas byggverksamhet framöver bedrivs inom ett dotterbolag, som föreslås bildas och struktureras som ett byggbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingen.

Beslutsunderlag
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 april 2021
3. Trafikförvaltningens och förvaltning för utbyggd tunnelbanas gemensamma tjänsteutlåtande den 8 april 2021
4. Förslag till bolagsordning för SL Nya Tunnelbanan AB
5. Förslag till specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB
6. Förslag till justerade specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik
7. Förslag till ändring av reglemente för Trafiknämnden

Irene Svenonius

Kristoffer Tamsons

Regionledningskontoret

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-29

RS 2021-0395

Regionstyrelsen

Ny bolagsstuktur för utbyggnaden av tunnelbanan

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. AB Storstockholms Lokaltrafik bildande av dotterbolag för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2017 års Sverigeförhandling godkänns.

2. Bolagsordning för dotterbolaget med firma SL Nya Tunnelbanan AB samt med de smärre justeringar som registreringsmyndigheten kan komma att påkalla fastställs i enlighet med bilaga 4.

3. Generella ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB i enlighet med vad som anges i budget 2021 för Region Stockholm (RS 2020-0469) fastställs.

4. Specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB fastställs i enlighet med bilaga 5.

5. Justerade specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik fastställs i enlighet med bilaga 6.

6. AB Storstockholms Lokaltrafik uppdras att utse ombud för bolagsstämma i SL Nya Tunnelbanan AB.

7. Bolagsstämmoombud för AB Storstockholms Lokaltrafik uppdras att på SL Nya Tunnelbanan AB:s bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning samt generella och specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

8. Region Stockholms bolagsstämmoombud ges i uppdrag att på AB Storstockholms Lokaltrafiks bolagsstämma rösta för antagande av justerade specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

9. Ordförande och ledamöter i styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB under bildande väljs i enlighet med angivet förslag för tiden från bolagets bildande fram till ordinarie bolagsstämma 2022.

10. Trafiknämnden ges i uppdrag att företräda Region Stockholm i frågor om bildande av SL Nya Tunnelbanan AB, med undantag för sådana frågor som ankommer på regionfullmäktige enligt lag.

11. Trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och SL Nya Tunnelbanan AB uppdras att träffa erforderliga samarbetsavtal samt vidta övriga åtgärder med anledning av bildande av SL Nya Tunnelbanan AB.

12. Ändring fastställs i 2 § punkt 7 i reglemente för trafiknämnden i enlighet med bilaga 7 från och med den dag SL Nya Tunnelbanan AB bildats.

Sammanfattning

Region Stockholm ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan. Nuvarande bolagsstruktur innebär enligt trafiknämnden vissa risker och otydligheter för nämndens verksamheter. Trafiknämnden beslutade därför den 20 april 2021 hemställa till regionfullmäktige att förvaltning för utbyggd tunnelbanas byggverksamhet framöver ska bedrivas inom ett nybildat dotterbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och 2017 års Sverigeförhandling.

Regionledningskontoret delar trafiknämndens bedömning och föreslår att regionfullmäktige beslutar om inrättande av ett dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL) med ansvar för tunnelbaneutbyggnaden.

Bakgrund

Region Stockholm ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingen Ramavtal 6 – Storstad Stockholm genom trafiknämnden och dess förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Förvaltning för utbyggd tunnelbana planerar, projekterar och upphandlar byggnationer, tunneldrivningar, spåranläggningar, nya stationer och nya fordonsdepåer samt upphandlar tillhörande signalsystem och tunnelbanefordon till utbyggnadssträckorna. De anläggningstillgångar som upphandlas och uppförs genom förvaltning för utbyggd tunnelbana kommer redovisningsmässigt att upparbetas i AB SL som också äger den befintliga tunnelbaneanläggningen.

Det finns till följd av att både förvaltning för utbyggd tunnelbana och trafikförvaltningen bedriver verksamhet i AB SL enligt trafiknämnden ett behov av att förtydliga ansvarsförhållanden i det aktiebolagsrättsliga perspektivet, vad avser verkställande direktörens ansvar för den del av bolagets verksamhet som bedrivs genom förvaltning för utbyggd tunnelbana. Genom bildandet av ett särskilt dotterbolag för förvaltning för utbyggd tunnelbanas verksamhet menar trafiknämnden att centrala ansvarsfrågor kan förtydligas.

Vidare medför bildandet av ett dotterbolag en ändamålsenlig struktur med hänsyn till gällande regler för redovisning av mervärdesskatt inom byggsektorn. Inom ramen för tunnelbaneutbyggnaden har Region Stockholm ingått ett flertal överenskommelser med staten och de kommuner som samarbetar om och finansierar utbyggnaden. För Region Stockholm del innehåller dessa överenskommelser olika åtaganden i samband med byggnationer som sannolikt innebär att AB SL, i sin nuvarande struktur, kommer att tillhandahålla byggtjänster, exempelvis ledningsomläggningar, mot ersättning.

Tillhandahållandet av byggtjänster aktualiserar regelverket om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn. Genom att den byggverksamhet som via förvaltning för utbyggd tunnelbana kommer att bedrivas inom AB SL organiseras i ett separat dotterbolag, som föreslås bildas till detta ändamål, skapas goda förutsättningar för efterlevnad av regelverket.

Den av trafiknämnden föreslagna bolagsstrukturen innebär således att förvaltning för utbyggd tunnelbanas byggverksamhet kommer att hållas åtskild från AB SL:s övriga verksamhet, vilket dels förtydligar formella ansvarsgränssnitt verksamheterna emellan, dels säkerställer en ändamålsenlig bolagsstruktur med hänsyn till gällande regler för redovisning av mervärdesskatt inom byggsektorn.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Tunnelbaneutbyggnaden
2013 års Stockholmsförhandling och 2017 års Sverigeförhandling innebär en historisk satsning på utbyggnad av Stockholms tunnelbana. Blå linjen förlängs i södergående riktning via Södermalm till Nacka, kopplas via Gullmarsplan samman med Gröna linjens Hagsätragren samt förlängs i norrgående riktning till Barkarby. En ny Gul linje byggs från Odenplan till Arenastanden och Fridhemsplan knyts via Liljeholmen ihop med Älvsjö.

Trafiknämnden ansvarar för tunnelbaneutbyggnaden genom förvaltning för utbyggd tunnelbana och AB SL, som innehar den civilrättsliga äganderätten för såväl den befintliga anläggningen som för utbyggnadssträckorna. AB SL är också den formella parten i förhållande till staten och de kommuner som regionen samarbetar med inom ramen för tunnelbaneutbyggnaden samt i förhållande till upphandlade entreprenörer och leverantörer.

Ansvarsfrågor
Ett bärande skäl för bildandet av ett särskilt dotterbolag för förvaltning för utbyggd tunnelbanas verksamhet är att centrala ansvarsfrågor förtydligas. Trafiknämnden har två separata förvaltningsorganisationer med var sin verksamhet, trafikförvaltningen respektive förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Trafikförvaltningens ansvar omfattar i huvudsak kollektivtrafiken på land (under varumärket ”SL”) och vatten (under varumärket ”Waxholmsbolaget”) samt att tillhandahålla förvaltningsstöd åt Region Stockholms färdtjänstnämnd som ansvarar för särskild kollektivtrafik för personer med funktionsnedsättning (”Färdtjänsten”). Trafikförvaltningens ansvar omfattar både drift och investeringar kopplat till nämnda verksamheter.

Förvaltning för utbyggd tunnelbanas ansvar omfattar investeringar rörande utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och 2017 års Sverigeförhandling.

Den bokföringsmässiga redovisningen av anläggningstillgångar och det ekonomiska resultatet för respektive förvaltning sker i AB SL. Det innebär att verkställande direktören i AB SL har ett aktiebolagsrättsligt ansvar för både trafikförvaltningens och förvaltning för utbyggd tunnelbanas verksamhet. Förvaltningschefen för förvaltning för utbyggd tunnelbana är utsedd till särskild firmatecknare för AB SL vad avser den del av bolagets verksamhet som faller inom förvaltning för utbyggd tunnelbanas ansvarsområde, men har utöver det inget formellt ansvar i bolaget.

Regionrevisorerna har uppmärksammat att ansvaret för AB SL:s särskilda firmatecknare, tillika förvaltningschef för förvaltning för utbyggd tunnelbana, i förhållande till verkställande direktören för AB SL, tillika förvaltningschef för trafikförvaltningen, behöver förtydligas.

Genom att som trafiknämnden föreslår överföra förvaltning för utbyggd tunnelbanas byggverksamhet i AB SL till ett särskilt dotterbolag skapas transparens och tydlighet vad gäller ansvarsförhållandena inom och mellan

verksamheterna. Detta avses att uppnås genom att förvaltningschefen för förvaltning för utbyggd tunnelbana tillsätts som verkställande direktör för det nybildade dotterbolaget samtidigt som förvaltningschefen för trafikförvaltningen alltjämt är verkställande direktör i AB SL. På så sätt korresponderar förvaltningschefernas mandat i respektive förvaltning med det aktiebolagsrättsliga ansvaret.

Redovisning av mervärdesskatt inom byggsektorn
Region Stockholms åtaganden inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling och 2017 års Sverigeförhandling innebär att AB SL, förutom att bygga den nya tunnelbanan, har åtagit sig att tillhandahålla byggtjänster mot ersättning. Det kan exempelvis vara fråga om ledningsomläggningar, anläggande av gångväg eller andra typer av byggtjänster som är nödvändiga, praktiska eller ändamålsenliga att genomföra i samband med byggnationen.

Då utbyggnadsentreprenaden föreslås bedrivas i ett nybildat dotterbolag blir detta dotterbolag skyldigt att tillämpa regelverket om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn. Regelverket innebär i korthet att det är köparen, i stället för säljaren, som redovisar utgående mervärdesskatt på inköpta byggtjänster.

Syftet med regelverket är att lägga ansvaret för att redovisa och betala mervärdesskatt på större aktörer snarare än mindre för att på så vis minska risken för skattebortfall. Den som säljer byggtjänster till ett byggbolag ska därför inte debitera mervärdesskatt.

Ett byggbolag enligt skattelagstiftningen är en kommun, en region eller ett bolag som säljer byggtjänster på ett sätt som inte endast är tillfälligt. Att bygga behöver inte vara byggbolagets huvudsakliga verksamhet och att köpa in och sälja vidare byggtjänster likställs med att själv bedriva byggverksamhet.

Trafiknämnden har mot ovanstående bakgrund utrett hur konsekvenser av kommande byggverksamhet lämpligast hanteras och gör bedömningen att bildandet av ett särskilt dotterbolag är lämpligast. Den byggverksamhet som kommer att bedrivas genom förvaltning för utbyggd tunnelbana föreslås således ske i ett separat dotterbolag. Bolagets firma föreslås vara SL Nya Tunnelbanan AB.

Strukturen innebär att det är dotterbolaget som bedriver utbyggnadsentreprenaden. Det är därmed också dotterbolaget som kan komma att sälja

vidare byggtjänster inom ramen för de samarbeten som utbyggnaden kräver. Det medför att AB SL för närvarande inte har skäl att redovisa enligt det särskilda regelverket för omvänd skattskyldighet inom byggsektorn.

Sammanfattande bedömning
Nuvarande bolagsstruktur innebär vissa risker och otydligheter för trafiknämndens verksamheter, som kan omhändertas genom att förvaltning för utbyggd tunnelbanas byggverksamhet framöver bedrivs inom ett dotterbolag, som föreslås bildas och struktureras som ett byggbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingen.

Mot ovan angiven bakgrund föreslår regionledningskontoret att regionfullmäktige godkänner att AB Storstockholms Lokaltrafik bildar ett dotterbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2017 års Sverigeförhandling.

Åtgärder med anledning av föreslagen bolagsbildning

Fastställande av bolagsordning
Regionledningskontoret föreslår i likhet med trafiknämnden att dotterbolagets firma blir SL Nya Tunnelbanan AB och att bolagsordningen för bolaget fastställs i enlighet med bilaga 4 till detta tjänsteutlåtande. Med hänsyn till bolagets kommande omsättning bedömer regionledningskontoret att bolagets aktiekapital behöver vara 25 miljoner kronor. Smärre justeringar i bilagt förslag kan påkallas av Bolagsverket i samband med registreringen av bolaget. Regionfullmäktiges godkännande av bolagsordningen föreslås innefatta även sådana smärre justeringar.

Generella ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB
Regionfullmäktige har i budget för år 2021 fastställt generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag (RS 2020-0469). Regionledningskontoret föreslår att regionfullmäktige fastställer dessa direktiv även för SL Nya Tunnelbanan AB.

Specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB
I förslaget till specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB slås det bland annat fasts att bolaget utför utbyggnaden av tunnelbanan och övriga åtgärder inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt 2017 års Sverigeförhandling. Via bolaget förvaltar Region Stockholm upphandlade avtal rörande utbyggnaden.

Vidare ska SL Nya Tunnelbanan AB ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan enligt bolagsordningen, varvid upphandlade avtal avseende tunnelbaneutbyggnaden inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter ingåendet ska överlåtas till bolaget. Detta gäller även befintliga avtal.

SL Nya Tunnelbanan AB ska överta sådana avtal rörande tunnelbaneutbyggnaden som trafiknämnden upphandlar åt och överlåter till bolaget samt tillhandahålla byggtjänster avseende tunnelbaneutbyggnaden åt AB Storstockholms Lokaltrafik.

Bolaget ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av SL Nya Tunnelbanan AB:s avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda bolaget gentemot tredje part.

Regionfullmäktige föreslås fastställa specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB i enlighet med bilaga 5.

Justering av specifika ägardirektiv för AB SL
Ovanstående ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB föranleder ett förslag till justering av de specifika ägardirektiven för AB SL på så sätt att avtal hänförliga till tunnelbaneutbyggnaden som upphandlats av trafiknämnden på uppdrag av AB SL inte längre ska överlåtas till AB SL utan till SL Nya Tunnelbanan AB. Regionfullmäktige föreslås fastställa justerade specifika ägardirektiv för AB SL i enlighet med bilaga 6.

Utseende av bolagsstämmoombud
Regionfullmäktiges beslut avseende ägardirektiven för bolagen behöver behandlas på bolagsstämma i respektive bolag. Enligt förslaget ska därför bolagsstämmoombud utses som instrueras att rösta för antagande av ägardirektiven.

Val av ordförande och övriga styrelseledamöter
Regionfullmäktige föreslås utse följande ledamöter till styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB under bildande för tiden från bolagets bildande fram till ordinarie bolagsstämma 2022 i enlighet med trafiknämndens förslag:

1. Kristoffer Tamsons (M), ordförande
2. Jens Sjöström (S), styrelseledamot
3. Tomas Eriksson (MP), styrelseledamot

Reglemente för trafiknämnden
Trafiknämndens ansvar för förvaltning av SL Nya Tunnelbanan AB föranleder ett förslag till ändring i reglementet för trafiknämnden i enlighet med bilaga 7.

Uppdrag till trafiknämnden
Bolagsbildningen föranleder ett antal åtgärder av praktisk och verkställande karaktär. Regionledningskontoret föreslår att trafiknämnden uppdras företräda Region Stockholm ifråga om bolagsbildningen, med undantag för sådana åtgärder som ankommer på regionfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser
Den föreslagna bolagsbildningen kommer att innebära vissa kostnader för implementering, information och utbildning samt för att tillse att de ekonomiska systemen svarar mot den nya ordningen, dock kommer dessa mer än väl uppväga de kostnader som annars bedöms uppstå om hela AB SL skulle behöva redovisa mervärdesskatt enligt regelverket med omvänd skattskyldighet inom byggsektorn.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Hans-Erik Malmros
Förhandlingsdirektör

Beslutsunderlag
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Trafiknämndens protokollsutdrag den 20 april 2021
3. Trafikförvaltningens och förvaltning för utbyggd tunnelbanas gemensamma tjänsteutlåtande den 8 april 2021
4. Förslag till bolagsordning för SL Nya Tunnelbanan AB
5. Förslag till specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB
6. Förslag till justerade specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik
7. Förslag till ändring av reglemente för Trafiknämnden

Beslutsexpediering
1. Trafiknämnden
2. AB Storstockholms Lokaltrafik

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 4/2021

Sammanträdesdatum
2021-04-20

Datum för justering: 2021-04-20
Datum för anslag: 2021-04-21

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 71

Beslut om bolagsstruktur för utbyggnad av tunnelbanan
(TN 2021-0404)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen. Chefsjurist Daniel Angermann informerade nämnden via en presentation.

YRKANDE

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. SD-ledamoten yrkade bifall till sitt förslag till tilläggsbeslut (bilaga 4).
3. Ordföranden yrkade att förslaget till tilläggsbeslut skulle avslås.

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann först att nämnden beslutade i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut. Därefter fann ordföranden att förslaget till tilläggsbeslut hade avslagits.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende AB Storstockholms Lokaltrafik att föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige följande.

1. Regionfullmäktige godkänner att AB Storstockholms Lokaltrafik bildar dotterbolag för utbyggnaden av tunnelbana enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt utbyggnaden av tunnelbana enligt 2017 års Sverigeförhandling.

2. Bolagsordning för dotterbolaget fastställs i enlighet med bilaga 1 med firma SL Nya Tunnelbanan AB samt med de smärre justeringar som registreringsmyndigheten kan komma att påkalla.

3. Generella ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB fastställs i enlighet med vad som anges i ”Budget 2021 för Region Stockholm” (RS 2020-0469).

4. Specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB fastställs enligt i ärendet angivet förslag.

5. Specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik justeras enligt i ärendet angivet förslag.

6. AB Storstockholms Lokaltrafik uppdras att utse bolagsstämmoombud i SL Nya Tunnelbanan AB.

7. Bolagsstämmoombud för SL Nya Tunnelbanan AB ges i uppdrag att på bolagets bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning samt generella och specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

8. Regionens bolagsstämmoombud ges i uppdrag att på AB Storstockholms Lokaltrafiks bolagsstämma rösta för antagande av justerade specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

9. Ordförande och ledamöter i styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB under bildande väljs i enlighet med angivet förslag för tiden från bolagets bildande fram till ordinarie bolagsstämma 2022.

10. Trafiknämnden ges i uppdrag att företräda regionen i frågor om bolagsbildningen, med undantag för sådana frågor som ankommer på regionfullmäktige enligt lag.

11. Trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och SL Nya Tunnelbanan AB ges i uppdrag att träffa erforderliga samarbetsavtal samt vidta övriga åtgärder med anledning av bolagsbildningen.

Under förutsättning av att regionfullmäktige beslutar enligt ovan föreslås trafiknämnden för egen del och inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende AB Storstockholms Lokaltrafik och SL Nya Tunnelbanan AB besluta följande.

12. Förvaltningscheferna ges i uppdrag att verkställa trafiknämndens uppdrag enligt ovan.

13. Förvaltningscheferna ges i uppdrag att återkomma till trafiknämnden med förslag till justerad delegationsordning för trafiknämnden.

14. Förvaltningschefen för trafikförvaltningen ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för AB SL:s räkning.

15. Förvaltningschefen för utbyggd tunnelbana ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för SL Nya Tunnelbanan AB:s räkning.

16. Ordföranden ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för trafiknämndens räkning.

Trafiknämnden föreslås besluta att omedelbart justera paragrafen.

RESERVATION

SD-ledamoten reserverade sig mot beslutet att inte bifalla deras förslag till tilläggsbeslut.

UTTALANDE

S-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 5).

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

Vid protokollet
Karoline Sandar

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-04-20

TN 2021-0404

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden
Ärende 8

Beslut om bolagsstruktur för utbyggnaden av tunnelbanan

Vi socialdemokrater har inget att erinra mot beslutet som är ett sätt att förtydliga ansvarsfördelningen mellan AB SL och Förvaltningen för utbyggd tunnelbana samt lösa ett antal skatte och bolagsrelaterade juridiska frågor under tiden som utbyggnaden pågår. När utbyggnationerna är klara kommer bolaget också att ha spelat ut sin roll.

Vi har dock en del att invända emot processen där det här beslutet dyker upp på ett extrainsatt möte som inte var inkallat explicit för detta men det är ändå så bråttom att beslutet ska tas med omedelbar justering.

Detta blir extra märkligt när man tittar på att styrelsen i SL Nya Tunnelbanan AB eventuellt ska vara samma som i SL AB, alltså presidiet i nämnden, och samtidigt så vet åtminstone inte en av tre personer av den eventuella styrelsen att det ens pågår ett arbete med att starta ett bolag. Vi vill markera mot att detta är ytterligare ett exempel på det oacceptabla informationsunderskott som oppositionen lever under.

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2021-04-20

TN 2021–0404

Trafiknämnden
8

Beslut om bolagsstruktur för utbyggnaden av tunnelbanan

Sverigedemokraterna Region Stockholm anser att det är viktigt med transparens och insyn i Region Stockholms olika verksamheter. För att det inte ska bli nya skandaler och haverier som projektet Nya Karolinska bör det nya bolaget SL Nya Tunnelbanan AB ha i sin styrelse, representation från alla partier i Trafiknämnden. Det finns exempel på flera kommunala bolag där alla partier från fullmäktige får representationsplats för att öka den demokratiska insynen och transparensen. Detta är eftersträvansvärt och något som Region Stockholm och Trafiknämnden bör ta efter.

Sverigedemokraterna föreslår därför Trafiknämnden besluta:

1. Trafiknämnden ges i uppdrag att rekommendera till Regionfullmäktige att avsnittet "Utseende av ordförande och övriga styrelseledamöter" justeras till att alla partier med representanter i Trafiknämnden även får representation i styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB.

Trafikförvaltningen
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-08

Ärende
TN 2021-0404

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Daniel Angermann
08-686 16 95
daniel.angermann@sll.se

Trafiknämnden
2021-04-20, punkt 8

Beslut om bolagsstruktur för utbyggnaden av tunnelbanan

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att den byggverksamhet som kommer att bedrivas av AB Storstockholms Lokaltrafik inom ramen för 2013 års Stockholms-överenskommelse och Sverigeförhandlingen 2017 överförs till ett helägt dotterbolag som föreslås bildas till detta ändamål.

Beslutsunderlag

- Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
- Förslag till bolagsordning för SL Nya Tunnelbanan AB, bilaga 1

Förslag till beslut

Förvaltningscheferna föreslår att trafiknämnden inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende AB Storstockholms Lokaltrafik beslutar att föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Regionfullmäktige godkänner att AB Storstockholms Lokaltrafik bildar dotterbolag för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2017 års Sverigeförhandling.

2. Bolagsordning för dotterbolaget fastställs i enlighet med bilaga 1 med firma SL Nya Tunnelbanan AB samt med de smärre justeringar som registreringsmyndigheten kan komma att påkalla.

3. Generella ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB fastställs i enlighet med vad som anges i ”Budget 2021 för Region Stockholm” (RS 2020-0469).

4. Specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB fastställs enligt i ärendet angivet förslag.

5. Specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik justeras enligt i ärendet angivet förslag.

6. AB Storstockholms Lokaltrafik uppdras att utse bolagsstämmoombud i SL Nya Tunnelbanan AB.

7. Bolagsstämmoombud för SL Nya Tunnelbanan AB ges i uppdrag att på bolagets bolagsstämma rösta för antagande av bolagsordning samt generella och specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

8. Regionens bolagsstämmoombud ges i uppdrag att på AB Storstockholms Lokaltrafiks bolagsstämma rösta för antagande av justerade specifika ägardirektiv enligt regionfullmäktiges beslut.

9. Ordförande och ledamöter i styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB under bildande väljs i enlighet med angivet förslag för tiden från bolagets bildande fram till ordinarie bolagsstämma 2022.

10. Trafiknämnden ges i uppdrag att företräda regionen i frågor om bolagsbildningen, med undantag för sådana frågor som ankommer på regionfullmäktige enligt lag.

11. Trafiknämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och SL Nya Tunnelbanan AB ges i uppdrag att träffa erforderliga samarbetsavtal samt vidta övriga åtgärder med anledning av bolagsbildningen.

Under förutsättning av att regionfullmäktige beslutar enligt ovan föreslås trafiknämnden för egen del och inom ramen för nämndens förvaltningsuppdrag avseende AB Storstockholms Lokaltrafik och SL Nya Tunnelbanan AB besluta följande.

12. Förvaltningscheferna ges i uppdrag att verkställa trafiknämndens uppdrag enligt ovan.

13. Förvaltningscheferna ges i uppdrag att återkomma till trafiknämnden med förslag till justerad delegationsordning för trafiknämnden.

14. Förvaltningschefen för trafikförvaltningen ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för AB SL:s räkning.

15. Förvaltningschefen för utbyggd tunnelbana ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för SL Nya Tunnelbanan AB:s räkning.

16. Ordföranden ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för trafiknämndens räkning.

Trafiknämnden föreslås besluta att omedelbart justera paragrafen.

Förslag och motivering

Bakgrund och sammanfattning

Region Stockholm ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen genom trafiknämnden och dess förvaltning för utbyggd tunnelbana (nedan ”FUT”).

FUT planerar, projekterar och upphandlar byggnationer, tunneldrivningar, spåranläggningar, nya stationer och nya fordonsdepåer samt upphandlar tillhörande signalsystem och tunnelbanefordon till utbyggnadssträckorna. De anläggningstillgångar som upphandlas och uppförs genom FUT kommer redovisningsmässigt att upparbetas i AB Storstockholms Lokaltrafik (”AB SL”) som också äger den befintliga tunnelbaneanläggningen.

Det finns till följd av att både FUT och trafikförvaltningen (nedan ”TF”) bedriver verksamhet i AB SL ett behov av att förtydliga ansvarsförhållanden i det aktiebolagsrättsliga perspektivet, vad avser verkställande direktörens ansvar för den del av bolagets verksamhet som bedrivs genom FUT. Genom bildandet av ett särskilt dotterbolag för FUT:s verksamhet kan centrala ansvarsfrågor förtydligas.

Vidare medför bildandet av ett dotterbolag en ändamålsenlig struktur med hänsyn till gällande redovisningsregler inom byggsektorn. Inom ramen för

tunnelbaneutbyggnaden har regionen ingått ett flertal överenskommelser med staten och de kommuner som samarbetar om och finansierar utbyggnaden. För regionens del innehåller dessa överenskommelser olika åtaganden i samband med byggnationer som sannolikt innebär att AB SL, i sin nuvarande struktur, kommer att tillhandahålla byggtjänster, t.ex. ledningsomläggningar, mot ersättning. Tillhandahållandet av byggtjänster aktualiserar regelverket om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn. Genom att den byggverksamhet som via FUT kommer att bedrivas inom AB SL organiseras i ett separat dotterbolag, som föreslås bildas till detta ändamål, skapas goda förutsättningar för tillämpningen av regelverket.

Den föreslagna bolagsstrukturen innebär således att FUT:s byggverksamhet kommer att hållas åtskild från AB SL:s övriga verksamhet, vilket dels förtydligar formella ansvarsgränssnitt verksamheterna emellan, dels säkerställer en ändamålsenlig bolagsstruktur med hänsyn till gällande redovisningsregler.

Överväganden och motivering

Tunnelbaneutbyggnaden

2013 års Stockholmsöverenskommelse och Sverigeförhandlingen innebär en historisk satsning på Stockholms tunnelbana. Blåa linjen förlängs i södergående riktning via Södermalm till Nacka, kopplas via Gullmarsplan samman med Gröna linjens Hagsätragren samt förlängs i norrgående riktning till Barkarby. En ny Gul linje byggs från Odenplan till Arenastanden och Fridhemsplan knyts via Liljeholmen ihop med Älvsjö.

Trafiknämnden ansvarar för tunnelbaneutbyggnaden genom FUT och AB SL, som innehar den civilrättsliga äganderätten för såväl den befintliga anläggningen som för utbyggnadssträckorna. AB SL är också den formella parten i förhållande till staten och de kommuner som regionen samarbetar med inom ramen för tunnelbaneutbyggnaden samt i förhållande till upphandlade entreprenörer och leverantörer.

Ansvarsfrågor

Ett bärande skäl för bildandet av ett särskilt dotterbolag för FUT:s verksamhet är att centrala ansvarsfrågor förtydligas.

Trafiknämnden har två separata förvaltningsorganisationer med var sin verksamhet, TF respektive FUT.

TF:s ansvar omfattar i huvudsak kollektivtrafiken på land (under varumärket ”SL”) och vatten (under varumärket ”Waxholmsbolaget”) samt att tillhandahålla förvaltningsstöd åt regionens färdtjänstnämnd som ansvarar för särskild kollektivtrafik för personer med funktionsnedsättning (”Färdtjänsten”). TF:s ansvar omfattar både drift och investeringar kopplat till nämnda verksamheter.

FUT:s ansvar omfattar, som inledningsvis nämnts, investeringar rörande utbyggnaden av tunnelbanan enligt Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen.

Den bokföringsmässiga redovisningen av anläggningstillgångar och det ekonomiska resultatet för respektive förvaltning sker i AB SL. Det innebär att verkställande direktören i AB SL har ett aktiebolagsrättsligt ansvar för både TF:s och FUT:s verksamhet. Förvaltningschefen för FUT är utsedd till särskild firmatecknare för AB SL vad avser den del av bolagets verksamhet som faller inom FUT: s ansvarsområde men har utöver det inget formellt ansvar i bolaget. Regionrevisorerna har uppmärksammat att ansvaret för AB SL:s särskilda firmatecknare, tillika förvaltningschef för FUT, i förhållande till verkställande direktören för AB SL, tillika förvaltningschef för TF, behöver förtydligas.

Genom att överföra FUT:s byggverksamhet i AB SL till ett särskilt dotterbolag skapas transparens och tydlighet vad gäller ansvarsförhållandena inom och mellan verksamheterna. Detta avses att uppnås genom att förvaltningschefen för FUT tillsätts som verkställande direktör för det nybildade dotterbolaget samtidigt som förvaltningschefen för TF alltjämt är verkställande direktör i AB SL. På så sätt korresponderar förvaltningschefernas mandat i respektive förvaltning med det aktiebolagsrättsliga ansvaret.

Redovisningsregler

Regionens åtaganden inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen innebär att AB SL, förutom att bygga den nya tunnelbanan, har åtagit sig att tillhandahålla byggtjänster mot ersättning. Det kan t.ex. vara fråga om ledningsomläggningar, anläggande av gångväg eller andra typer av byggtjänster som är nödvändiga, praktiska eller ändamålsenliga att genomföra i samband med byggnationen. Då utbyggnadsentreprenaden föreslås bedrivas i ett nybildat dotterbolag blir detta dotterbolag skyldigt att

tillämpa regelverket om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn.

Regelverket innebär i korthet att det är köparen, istället för säljaren, som redovisar utgående mervärdesskatt på inköpta byggtjänster. Syftet med regelverket är att lägga ansvaret för att redovisa och betala mervärdesskatt på större aktörer snarare än mindre för att på så vis minska risken för skattebortfall. Den som säljer byggtjänster till ett byggbolag ska därför inte debitera mervärdesskatt.

Ett byggbolag enligt skattelagstiftningen är en kommun, en region eller ett bolag som säljer byggtjänster på ett sätt som inte endast är tillfälligt. Att bygga behöver inte vara byggbolagets huvudsakliga verksamhet och att köpa in och sälja vidare byggtjänster likställs med att själv bedriva byggverksamhet.

Det finns i och för sig inte något principiellt hinder för AB SL att bibehålla nuvarande bolagsstruktur och att självt tillämpa regelverket för byggsektorn. Generellt är dock tillämpningen av regelverket komplex för ett bolag som inte bedriver byggverksamhet som sin huvudsakliga verksamhet. Att bedriva utbyggnadsentreprenaden genom ett dotterbolag medför således fördelar ur ett administrativt perspektiv.

Förvaltningarna har mot ovanstående bakgrund utrett hur konsekvenser av kommande byggverksamhet lämpligast hanteras.

Två alternativ har utretts.

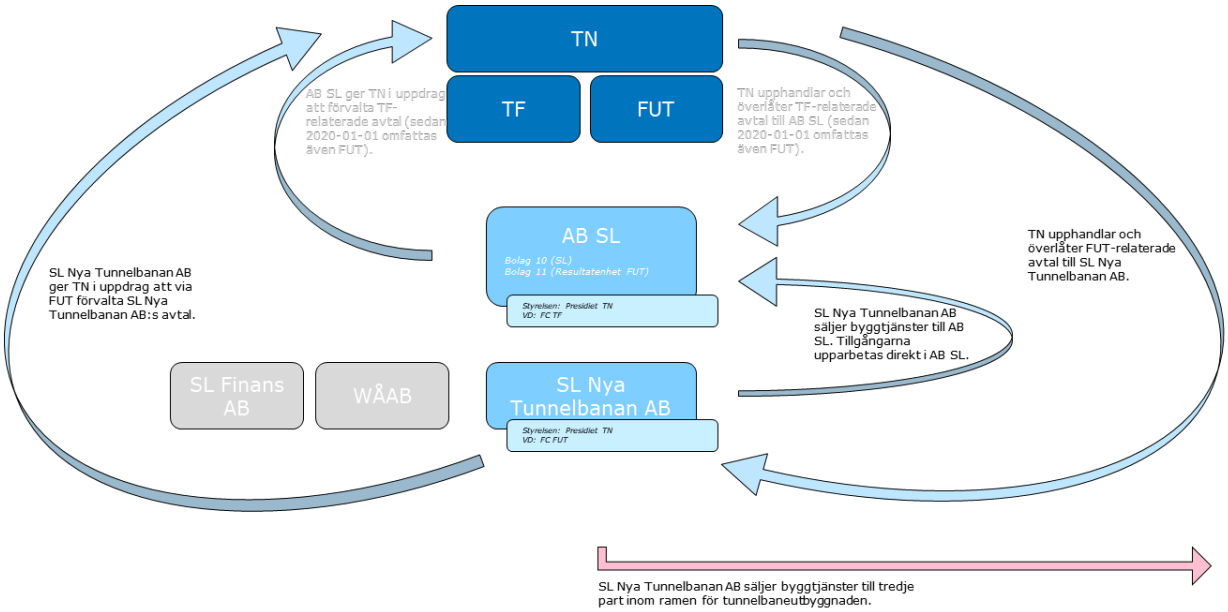
(i) Hela AB SL inträder i regelverket.
(ii) Ett särskilt dotterbolag bildas. Enbart dotterbolaget inträder i regelverket.

Bedömningen är att anpassningen bör genomföras enligt alternativ (ii). Den byggverksamhet som kommer att bedrivas genom FUT föreslås således ske i ett separat dotterbolag som föreslås bildas till detta ändamål. Bolagets firma föreslås vara SL Nya Tunnelbanan AB.

Strukturen innebär att det är dotterbolaget som bedriver utbyggnadsentreprenaden. Det är därmed också dotterbolaget som kan komma att sälja vidare byggtjänster inom ramen för de samarbeten som utbyggnaden kräver. Det medför att AB SL för närvarande inte har skäl att redovisa enligt det

särskilda regelverket för omvänd skattskyldighet inom byggsektorn. Det nu sagda utesluter inte att AB SL vid ett senare tillfälle, med anledning av kommande investeringsverksamhet, kan komma att självt träda in i regelverket för omvänd skattskyldighet inom byggsektorn.

Den föreslagna strukturen illustreras i följande bild.

Sammanfattande bedömning och förslag till beslut avseende bolagsstruktur

Under avsnittet *Ansvarsfrågor* och *Redovisningsregler* har redogjorts för att nuvarande bolagsstruktur innebär vissa risker och otydligheter för trafiknämndens verksamheter som kan omhändertas genom att FUT:s byggverksamhet framöver bedrivs inom ett dotterbolag som föreslås bildas och struktureras som ett byggbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen.

Mot ovan angiven bakgrund föreslås att regionfullmäktige godkänner att AB Storstockholms Lokaltrafik bildar ett dotterbolag med ansvar för utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt utbyggnaden av tunnelbanan enligt 2017 års Sverigeförhandling.

Åtgärder med anledning av föreslagen bolagsbildning

Bolagsbildningen föranleder att regionfullmäktige beslutar följande.

Fastställande av bolagsordning

Förvaltningarna föreslår att dotterbolagets firma ska vara SL Nya Tunnelbanan AB och att bolagsordningen för bolaget fastställs i enlighet med bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande. Smärre justeringar i bilagt förslag kan påkallas av Bolagsverket i samband med registreringen av bolaget. Fullmäktiges godkännande av bolagsordningen föreslås innefatta sådana justeringar.

Fastställande av generella ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB

Regionfullmäktige har i budget för år 2021 fastställt generella ägardirektiv för regionens bolag (RS 2020-0469). Fullmäktige föreslås besluta att fastställa dessa direktiv för SL Nya Tunnelbanan AB.

Fastställande av specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB

Regionfullmäktige föreslås fastställa specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB enligt följande.

- SL Nya Tunnelbanan AB utför utbyggnaden av tunnelbanan och övriga åtgärder inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt Sverigeförhandlingen 2017. Via bolaget förvaltar Region Stockholm upphandlade avtal rörande utbyggnaden.

- SL Nya Tunnelbanan AB ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan enligt bolagsordningen, varvid upphandlade avtal avseende tunnelbaneutbyggnaden inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter ingåendet ska överlåtas till bolaget.

- SL Nya Tunnelbanan AB ska överta sådana avtal rörande tunnelbaneutbyggnaden som trafiknämnden upphandlar åt och överlåter till bolaget.

- SL Nya Tunnelbanan AB ska tillhandahålla byggtjänster avseende tunnelbaneutbyggnaden åt AB Storstockholms Lokaltrafik.

- SL Nya Tunnelbanan AB ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av SL Nya Tunnelbanan AB:s avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda bolaget gentemot tredje part.

Justering av specifika ägardirektiv för AB SL

Ovanstående ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB föranleder en justering av de specifika ägardirektiven för AB SL på så sätt att avtal hänförliga till tunnelbaneutbyggnaden som upphandlats av trafiknämnden på uppdrag av AB SL inte längre ska överlåtas till AB SL utan till SL Nya Tunnelbanan AB.

Fullmäktige föreslås besluta om erforderliga justeringar.

Utseende av bolagsstämmoombud

Regionfullmäktiges beslut avseende ägardirektiven för bolagen behöver behandlas på bolagsstämma i respektive bolag. Enligt beslutspunkterna 6-8 ska därför bolagsstämmoombud utses som instrueras att rösta för antagande av ägardirektiven.

Utseende av ordförande och övriga styrelseledamöter

Regionfullmäktige föreslås utse följande ledamöter till styrelsen för SL Nya Tunnelbanan AB under bildande för tiden från bolagets bildande fram till ordinarie bolagsstämma 2022.

1. Per Kristoffer Tamsons, ordförande
2. Jens Ingvar Sjöström, styrelseledamot
3. Per Tomas Eriksson, styrelseledamot

Upprättande av samarbetsavtal

Ett antal samarbetsavtal behöver upprättas mellan trafiknämnden, AB SL och SL Nya Tunnelbanan AB.

I samarbetsavtal mellan trafiknämnden och SL Nya Tunnelbanan AB ska bl.a. anges att bolaget ger ett heltäckande uppdrag åt trafiknämnden att förvalta bolaget. Ett motsvarande uppdrag är sedan 2013 respektive 2014 etablerat för AB SL och Waxholms Ångfartygs AB.

I samarbetsavtal mellan AB SL och SL Nya Tunnelbanan AB ska bl.a. anges att SL Nya Tunnelbanan AB ska bygga den nya tunnelbaneanläggningen åt moderbolaget. Det sker genom att SL Nya Tunnelbanan säljer och fakturerar byggtjänster åt AB SL. De sålda tjänsterna avser upparbetningen av utbyggnadssträckorna i AB SL.

Trafiknämnden, AB SL och SL Nya Tunnelbanan AB under bildande ges i uppdrag att upprätta erforderliga samarbetsavtal.

Övrigt

Bolagsbildningen föranleder ett antal åtgärder av praktisk och verkställande karaktär. Trafiknämnden föreslås ges i uppdrag att företräda regionen ifråga om bolagsbildningen, med undantag för sådana åtgärder som ankommer på fullmäktige.

Trafiknämnden kommer enligt ovan förslag att inneha ett heltäckande uppdrag att förvalta SL Nya Tunnelbanan AB på samma sätt som nämnden ansvarar för att förvalta AB SL och WÅAB. Förvaltningscheferna ges i uppdrag, under förutsättning av fullmäktiges beslut enligt punkt 1-11, att återkomma till trafiknämnden med förslag till reviderad delegationsordning för trafiknämnden innefattande de justeringar som erfordras med anledning av nämndens förvaltningsuppdrag.

Ett antal avtal behöver ingås mellan trafiknämnden, AB SL och SL Nya Tunnelbanan AB som reglerar de närmare formerna för förvaltningsorganisationen. Förvaltningschefen för trafikförvaltningen ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för AB SL:s räkning medan förvaltningschefen för utbyggd tunnelbana ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för SL Nya Tunnelbanan AB:s räkning. Trafiknämndens

ordförande ges i uppdrag att underteckna erforderliga avtal för trafiknämndens räkning.

Ekonomiska konsekvenser

Bolagsbildningen och den löpande driften av SL Nya Tunnelbanan AB kommer att medföra sedvanliga förvaltningskostnader.

Riskbedömning

Bolagsbildningen föreslås mot bakgrund av vad som angetts under avsnittet *Ansvarsfrågor* och *Redovisningsregler*. Genom att bilda ett dotterbolag för utbyggnaden av tunnelbanan renodlas identifierade ansvarsfrågor mellan FUT och AB SL. Bildandet av dotterbolaget innebär också en förenklad administration i det avseende att det nybildade bolaget, vars verksamhet är koncentrerad till tunnelbaneutbyggnaden, kommer att redovisa enligt regelverket om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn.

Konsekvenser för miljön

Inga konsekvenser att redovisa.

Sociala konsekvenser

Inga konsekvenser att redovisa.

David Lagneholm
Förvaltningschef TF

Niklas Bergman
Förvaltningschef FUT

Bilaga 1
TN 2021-0404

[SL Nya Tunnelbanan AB]
Org.nr [ifylls]

BOLAGSORDNING
Denna bolagsordning har fastställts av regionfullmäktige i Region Stockholm [datum ifylls], [§ ifylls] (RS XXXX-XXXX). Antagen av bolagsstämma [datum ifylls], [§ ifylls].

§ 1 Firma
Bolagets firma är [SL Nya Tunnelbanan Aktiebolag].

§ 2 Säte
Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholm.

§ 3 Verksamhetsföremål
Bolaget har till föremål för sin verksamhet att genomföra utbyggnaden av Stockholms tunnelbana.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

§ 4 Ändamål med verksamheten
Bolagets syfte är att utföra byggverksamhet inom ramen för utbyggnaden av tunnelbanan inom Region Stockholm.

I detta uppdrag ingår att överta sådana avtal som trafiknämnden inom Region Stockholm överlåter till bolaget.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet med iakttagande av den kommunala likställighetsprincipen samt i ekonomiskt hänseende enligt följande:

- Verksamhet som gäller förvaltning av egendom ska bedrivas på affärsmässig grund.

- Övrig verksamhet ska bedrivas med tillämpning av kommunala självkostnadsprincipen.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning
Bolaget ska bereda Region Stockholms regionfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska uppgå till tjugofem tusen (25 000) kronor.

Om bolaget försätts i likvidation ska bolagets tillgångar tillfalla AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL).

§ 7 Antalet aktier

Antalet aktier ska uppgå till 1000 aktier.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av tre ledamöter. Styrelsens ordförande utses av Region Stockholms regionfullmäktige.

§ 9 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor med suppleant.

Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den ordinarie bolagsstämma enligt 9 kap. 21 § 1 st aktiebolagslagen som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 10 Lekmannarevisor

Region Stockholms regionfullmäktige ska utse lägst en och högst sju lekmannarevisor (-er).

Lekmannarevisor väljs för den tid motsvarande mandatperiodens längd, räknat från årsskiftet efter det år då allmänna val ägt rum.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska utfärdas tidigast fyra och senast två veckor före stämman. Kallelse ska ske genom e-postmeddelande eller post.

§ 12 Ärenden på årsstämma

Årsstämma hålls en gång om året inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.

På årsstämman ska följande ärenden behandlas.

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämma
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av protokolljusterare
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad

7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen, och lekmannarevisorns granskningsrapport
8. Beslut om:
    a. fastställande av resultaträkning och balansräkning
    b. dispositioner av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
    c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
9. Fastställelse av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Anteckning om regionfullmäktiges val av styrelseordförande och eventuella övriga styrelseledamöter utsedda av fullmäktige, lekmannarevisor och lekmannarevisorsuppleant, då sådana val har förrättats
11. Val av revisor och revisorssuppleant, då sådant val ska förrättas
12. Övriga ärenden som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen

§ 13 Bolagsstämmans kompetens

Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman.

§ 14 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 15 Inspektionsrätt

Regionstyrelsen i Region Stockholm äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

§ 16 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av Region Stockholms regionfullmäktige.

Bilaga 4
RS 2021-0395

[SL Nya Tunnelbanan AB]
Org.nr [ifylls]

BOLAGSORDNING
Denna bolagsordning har fastställts av regionfullmäktige i Region Stockholm [datum ifylls], [§ ifylls] (RS XXXX-XXXX). Antagen av bolagsstämma [datum ifylls], [§ ifylls].

§ 1 Firma
Bolagets firma är [SL Nya Tunnelbanan Aktiebolag].

§ 2 Säte
Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholm.

§ 3 Verksamhetsföremål
Bolaget har till föremål för sin verksamhet att genomföra utbyggnaden av Stockholms tunnelbana.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

§ 4 Ändamål med verksamheten
Bolagets syfte är att utföra byggverksamhet inom ramen för utbyggnaden av tunnelbanan inom Region Stockholm.

I detta uppdrag ingår att överta sådana avtal som trafiknämnden inom Region Stockholm överlåter till bolaget.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet med iakttagande av den kommunala likställighetsprincipen samt i ekonomiskt hänseende enligt följande:

- Verksamhet som gäller förvaltning av egendom ska bedrivas på affärsmässig grund.

- Övrig verksamhet ska bedrivas med tillämpning av kommunala självkostnadsprincipen.

§ 5 Fullmäktiges rätt att ta ställning
Bolaget ska bereda Region Stockholms regionfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 6 Aktiekapital
Aktiekapitalet ska uppgå till tjugofem miljoner (25 000 000) kronor.

§ 7 Antalet aktier
Antalet aktier ska uppgå till 1000 aktier.

§ 8 Styrelse
Styrelsen ska bestå av tre ledamöter. Styrelsen utses av Region Stockholms fullmäktige. Bland de valda ledamöterna utser fullmäktige en ordförande.

§ 9 Revisorer
För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en revisor med suppleant.

Revisorns och suppleantens uppdrag gäller till slutet av den ordinarie bolagsstämma enligt 9 kap. 21 § 1 st aktiebolagslagen som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 10 Lekmannarevisor
Region Stockholms regionfullmäktige ska utse lägst tre och högst sju lekmannarevisorer.

Lekmannarevisor väljs för den tid motsvarande mandatperiodens längd, räknat från årsskiftet efter det år då allmänna val ägt rum.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma
Kallelse till bolagsstämma ska utfärdas tidigast fyra och senast två veckor före stämman. Kallelse ska ske genom e-postmeddelande eller post.

§ 12 Ärenden på årsstämma
Årsstämma hålls en gång om året inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.

På årsstämman ska följande ärenden behandlas.

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämma
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Val av protokolljusterare
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad

7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen, och lekmannarevisorns granskningsrapport
8. Beslut om:

a. fastställande av resultaträkning och balansräkning

b. dispositioner av bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen

c. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören

9. Fastställelse av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Anteckning om regionfullmäktiges val av styrelseordförande samt styrelseledamöter och lekmannarevisor då sådana val har förrättats
11. Val av revisor och revisorssuppleant, då sådant val ska förrättas
12. Övriga ärenden som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen

§ 13 Bolagsstämmans kompetens

Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman.

§ 14 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

§ 15 Inspektionsrätt

Regionstyrelsen i Region Stockholm äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

§ 16 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av Region Stockholms regionfullmäktige.

Förslag till
Specifika ägardirektiv för SL Nya Tunnelbanan AB

SL Nya Tunnelbanan AB utför utbyggnaden av tunnelbanan och övriga åtgärder inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt 2017 års Sverigeförhandling Ramavtal 6 – Storstad Stockholm. Via bolaget förvaltar Region Stockholm upphandlade avtal rörande utbyggnaden.

SL Nya Tunnelbanan AB ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan enligt bolagsordningen, varvid upphandlade avtal avseende tunnelbaneutbyggnaden inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter ingåendet ska överlåtas till bolaget.

SL Nya Tunnelbanan AB ska överta sådana avtal rörande tunnelbaneutbyggnaden som trafiknämnden upphandlar åt och överlåter till bolaget.

SL Nya Tunnelbanan AB ska tillhandahålla byggtjänster avseende tunnelbaneutbyggnaden åt AB Storstockholms Lokaltrafik.

SL Nya Tunnelbanan AB ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av SL Nya Tunnelbanan AB:s avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda bolaget gentemot tredje part.

Förslag till justerade
Ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Bolagets syfte
AB Storstockholms Lokaltrafik, SL, är samlingsnamnet och varumärket för den upphandlade allmänna kollektivtrafiken på land i Stockholms län. Via SL förvaltar Region Stockholm genom trafiknämnden vissa avtal och tillgångar. SL har tre helägda dotterbolag: AB SL Finans, SL Älvsjö AB och Waxholms Ångfartygs AB.

Ägardirektiv
För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 6.1. i Budget 2021 för Region Stockholm (RS 2020-0469).

AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL) ägs av Region Stockholm. Syftet med bolagsformen är att skapa förutsättningar för en tydligare ansvarsfördelning och uppföljning.

Inom ramen för bolagets ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att följa den av regionen fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven samt för att

- verksamheten bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt så att kundernas krav tillgodoses samtidigt som ägarens mål med verksamheten, uttryckta i av regionfullmäktige fastställd budget och andra styrande dokument uppfylls;
- trafiknämnden bereds möjlighet att godkänna strategiska och övergripande frågor hänförliga till AB SL:s verksamhet;
- överta och förvalta sådana avtal för kollektivtrafiken på land som trafiknämnden överlåter till AB SL. AB SL ska uppdra åt trafiknämnden att förvalta AB SL:s avtal och tillgångar.

Region Stockholm har den formella nyttjanderätten till kollektivtrafikanläggningar samt äganderätten till vissa trafikfastigheter. Ansvaret i förhållande till AB SL förtydligas nedan.

Regionen upplåter, utan ersättning, till AB SL, med den rätt regionen har, dels till regionen upplåtna tunnelbane-, spårvägs- och övriga trafikanläggningar, dels de anläggningar regionen utfört, förvärvat eller innehar för den kollektiva trafiken dels den rätt till mark i övrigt som erfordras för AB SL:s verksamhet som regionen anskaffat.

Regionens skyldigheter och rättigheter som regionen genom avtal åtagit sig eller förvärvat i förhållande till kommun eller annan markägare ska äga giltighet gentemot AB SL. Regionen behåller dock ansvaret för genom nämnda avtal gjorda inskränkningar i skyldigheter som enligt lag åvilar kommun eller annan.

Om, och i den omfattning, tredje parts tillstånd, samtycke eller annan åtgärd (gemensamt benämnt ”tillstånd”) behövs för att genomföra upplåtelse samt överföring av rättigheter och skyldigheter enligt ovan ska parterna så snart det är möjligt gemensamt söka erhålla sådana tillstånd. I det fall tillstånd inte erhålls, samt för tiden fram till sådant(a) tillstånd erhållits ska AB SL, i den omfattning som de underliggande rättigheterna och skyldigheterna tillåter, agera på uppdrag av regionen avseende samtliga regionens åtaganden.

Region Stockholms ansvar för rättigheter och skyldigheter avseende mark anskaffad genom expropriation bestäms med hänsyn till expropriationsdomen.

AB SL ska under förutsättning av trafiknämndens och i förekommande fall regionfullmäktiges godkännande

- genomföra inköp och försäljning av mark samt förändringar av trafikanläggningar.
- aktivt verka för förvaltning och utveckling av kollektivtrafikanläggningarna för att tillförsäkra hög trafiksäkerhet, trygghet, tillgänglighet och service för alla resenärer.
- aktivt arbeta för att regionens rättigheter tillvaratas vid drift och utbyggnad av kollektivtrafik samt störningsfri trafik i samband med olika förmer av ut- och ombyggnadsarbeten.
- vid utbyggnad av tunnelbana och andra fasta anläggningar ombesörja anskaffande av mark i enlighet med trafiknämndens instruktioner.
- projektera och bygga tunnelbana och andra fasta trafikanläggningar.
- förvalta och bekosta planläggning, projektering, och utförande av samt anskaffa mark för driftanläggningar såsom verkstäder, vagnhallar, och förråd även som AB SL:s verksamhet i övrigt erforderliga byggnader och lokaler med till dessa anläggningar hörande inredning och utrustning.

AB SL ska i enlighet med fullmäktiges beslut den 9 december 2008, LS 0712–1398, företräda regionen i frågor som gäller förvaltarskap och ägandefrågor avseende kollektivtrafikanläggningar och fastigheter. Fullmakt i enlighet med nämnda beslut av fullmäktiges ska finnas.

AB SL ska äga rätt att träffa avtal om taxor och leverans av elektrisk energi för driften.

AB SL svarar för skada på anläggning som upplåtits till eller bekostats av AB SL.

AB SL svarar för skada i form av skakningar, buller och dylikt från trafiken på tunnelbanan. AB SL ska i övrigt svara för skada på person eller egendom till följd av den av AB SL bedrivna verksamheten.

Regionen ska verka för att AB SL tillförsäkras ensamrätt att upplåta utrymme dels för reklam och för försäljningskiosker, butiker, montrar, skyltskåp och servicemaskiner inom tunnelbaneanläggningen, dels för reklam på fasta anläggningar för buss- och spårvägstrafik jämte därtill hörande vänthallar m.m.

Intäkter av upplåtelserna enligt föregående stycke tillfaller AB SL. AB SL ska vidmakthålla en särskild resultatenhet, inom vilken all upparbetning och redovisning av investeringsbudget inklusive medfinansiering avseende utbyggnad av tunnelbanan inom förvaltning för utbyggd tunnelbana ska ske åtskilt från AB Storstockholms Lokaltrafiks övriga verksamhet.

~~AB SL ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden, att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan, varvid avtal som upphandlats av trafiknämnden avseende tunnelbaneutbyggnad inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter dess ingående ska överlåtas från trafiknämnden till AB Storstockholms Lokaltrafik.~~

AB SL ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av AB Storstockholms Lokaltrafiks avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda AB Storstockholms Lokaltrafik gentemot tredje part, vad avser sådana avtal och tillgångar som är hänförliga till tunnelbaneutbyggnad inom förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Resultatkrav

AB SL:s resultatkrav är 404 miljoner kronor 2021 vilket innebär ett oförändrat resultatkrav jämfört med 2020. För planeringsåren 2021–2023 är resultatkravet 404 miljoner kronor för respektive år.

Resultatkravet ska fördelas över AB SL:s dotterbolag, där bland annat Waxholms Ångfartygs AB:s resultatkrav ska ge konkurrensneutrala förutsättningar för den verksamhet som bedrivs.

Tabell: Resultatkrav för AB SL

Mkr	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Ändring B21/20	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	20 764	22 750	23 533	3,40%	24 244	24 776
- varav biljettintäkter	*8 330*	*9 325*	*9 627*	*3,20%*	*9 921*	*10 071*
Summa kostnader	-20 285	-22 346	-23 129	3,50%	-23 840	-24 372
Resultat	**479**	**404**	**404**		**404**	**404**

Trafikavgifterna budgeteras 2021 höjas med motsvarande 20 kronor för ett 30-dagarskort vilket beräknas innebära en intäktshöjning med 405 miljoner kronor under året. Beräkningstekniskt budgeteras fortsatta avgiftshöjningar ge intäktsökningar på totalt 545 miljoner kronor 2022 och 553 miljoner kronor 2023.

Region Stockholm

BILAGA 7

Diarienummer
RS 2021-0395

Ändring av reglemente för trafiknämnden.

Fastställt av regionfullmäktige 2021-06-08, § XX (RS 2021-0395)

Förslag till
Ändringar i reglemente för trafiknämnden

Nuvarande reglemente	*Förslag till ändring per den dag bolaget SL Nya Tunnelbanan AB bildats*
Nämndens uppgifter 2 § Nämnden ska ..... 7. sköta förvaltningen av AB Storstockholms Lokaltrafiks och Waxholms Ångfartygs AB:s avtal och tillgångar och därvid företräda bolagen i frågor hänförliga till sådan förvaltning,	**Nämndens uppgifter** 2 § Nämnden ska ..... 7. sköta förvaltningen av AB Storstockholms Lokaltrafiks, Waxholms Ångfartygs AB:s och *SL Nya Tunnelbanan AB*:s avtal och tillgångar och därvid företräda bolagen i frågor hänförliga till sådan förvaltning,